

21.2.2023

Eduskunta
Maa- ja metsätalousvaliokunta
mmV@eduskunta.fi

Maa- ja metsätalousvaliokunta, kirjallinen lausunto

Asia: U 110/2022 vp Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi pakkauksista ja pakkausjätteistä, asetuksen (EU) N:o 2019/1020 muuttamisesta ja direktiivin 94/62/EY kumoamisesta (pakkausjäteasetus)

Metsä Group kiittää lausuntopyynnöstä ja esittää lausuntonaan kunnioittaen seuraavaa. Pakkaus- ja pakkausjäteasetuksella on huomattavia vaikutuksia suomalaiselle metsäteollisuudelle ja uusiutuvasta raaka-aineesta valmistettaville kierrätettäville kuitupohjaisille pakkauksille.

Metsä Groupiin kuuluva Metsä Board on Euroopan johtava taivekartongin ja valkoisten kraftlainereiden valmistaja. Keskitymme kierrätettäviin ja korkealaatuisiin ensikuitukartonkeihin, joita käytetään pääosin kuluttajatuotepakkauksissa sekä vähittäiskaupan eri pakkausratkaisuihin. Asiakkaitamme ovat merkkituotevalmistajat, pakkausjalostajat, aaltopahvipakkausten valmistajat ja tukkurit.

Metsä Groupin innovaatioyrittäjä Metsä Spring valmistaa yhdessä Valmetin kanssa Äänekosken koetehtaalla uudenlaisia Muoto®-kuitutuotteita. Tuotteet valmistetaan 3D-kuituteknologialla ja ne ovat hyviä vaihtoehtoja muoville esimerkiksi ruokapakkauksissa.

Pakkausten tulee olla kierrätettäviä tai uudelleen käytettäviä vuoteen 2030 mennessä

Metsä Group kannattaa ehdotuksen yleisiä tavoitteita vähentää pakkauksista aiheutuvia kielteisiä ympäristövaikutuksia ja pakkausjätteen määrää sekä edistää pakkausten kierrätystä ja uudelleen käyttöä.

Kierrätettävät kuitupohjaiset kertakäyttöpakkaukset ja uudelleenkäytettävät pakkaukset tulee nähdä toisiaan täydentävinä ratkaisuin. Tämä saavutetaan, kun toimijoilla on mahdollisuus valita tapauskohtaisesti ympäristön, loppukäytön ja asiayhteyden kannalta paras pakkausratkaisu elinkaari-vaikutusten arvioinnin perusteella. On hyvä, että Valtioneuvoston kannassa on huomioitu jätehierarkian mukainen yleisperiaate, joka sisältyy EU:n jätetuotepäätösdirektiiviin.

Kuten Valtioneuvoston kannassa todetaan, sitovat uudelleenkäyttötavoitteet saattavat johtaa siirtymään kokonaisympäristövaikutuksiltaan paremmista kartonkipakkauksista enemmän ympäristöä kuormittaviin ratkaisuihin.

21.2.2023

Systeeminen lähestymistapa kiertotalouden kehittämiseen

Valtioneuvosto kiinnittää huomioita kieltojen ja uudelleenkäyttötavoitteiden riittämättömiin perusteisiin. Käytön rajoituksia ja uudelleenkäyttövaatimuksia tulisi asettaa vain pakkauksille, joille on olemassa kokonaisympäristövaikutuksiltaan parempia uudelleenkäytettäviä vaihtoehtoja. **Kieltojen ja rajoitusten sijaan tulisi asettaa keräystavoite ja kannustaa pakkausten kierrätysjärjestelmien kehittämiseen.**

Paperi- ja kartonkipakkaukset ovat saavuttaneet yli 80 prosentin kierrätysasteen EU:ssa. Lisäksi kuitupohjaisen pakkaamisen arvoketjua edustava 4evergreen yhteenliittymä, jossa on mukana yli 100 kansainvälistä yritystä ja toimijaa, on asettanut 90 prosentin kierrätystavoitteen vuodelle 2030. **Tavoitteen saavuttaminen perustuu systeemiseen lähestymistapaan:** kuitukierrossa tarvitaan sekä ensikuitua että kierrätyskuitua. Maantieteellisen sijaintimme ja alhaisen väestötiheyden vuoksi Suomessa on järkevää keskittyä ensikuidun valmistamiseen.

On myönteistä, että komissio ehdottaa kierrätettävyyttä koskevien suuntaviivojen laatimista pakkauksille. Kierrätettävyyden suorituskykyluokat ja tuottajavastuumaksujen porrastaminen ovat hyvä tapa tehostaa ja kehittää pakkausratkaisujen kierrätettävyyttä. **Teollisuuden toimijat tulisi ottaa tiivistä mukaan kierrätettävyyttä koskevien suositusten valmisteluun.**

Tuoteturvallisuus ja innovaatiokyky tulee taata kaikissa olosuhteissa

Lainsäädännöllä ei saa heikentää tuoteturvallisuutta ja hygieniatasoa eikä lisätä ruokahävikin syntymistä. HoReCa -sektorille ehdotettuja kieltoja ja rajoituksia sekä kieltoa käyttää kertakäyttöpakkauksia tuoreiden hedelmien ja vihannesten pakkaamiseen tulisi tarkastella uudelleen.

On hyvä, että Valtioneuvosto suhtautuu kriittisesti lainsäädännön ennakoitavuutta heikentävään ehdotukseen komission toimivallan laajentamisesta. Ennakoitavuus on edellytys innovaatioille ja investoinneille. Komissiolle ei tule antaa valtaa laajentaa kieltoja ja kierrätetyn materiaalin käyttöä koskevia vaatimuksia. **On erittäin tärkeää, ettei pakollista pakkausten muoviosia koskevaa kierrätysmateriaalivelvoitetta laajenneta muihin materiaaleihin.**

Metsä Group

Tomi Salo
yhteiskuntasuhdejohtaja